

Sygn. akt III Pa 53/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska (spr.)
Sędziowie:	SSO Grażyna Zielińska SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	sekr.sądowy Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2013r. w Suwałkach na rozprawie

sprawy z powództwa T. G.

przeciwko Izbie Celnej w O.

o świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych

na skutek apelacji pozwanego Izby Celnej w O.

od wyroku Sądu Rejonowego w Elku IV Wydziału Pracy

z dnia 31 października 2013r. sygn. akt IV P 162/13

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Powód T. G. wystąpił z powództwem przeciwko Izbie Celnej w O., domagając się zapłaty 1.496,46 zł tytułem należnej dopłaty do wypoczynku za 2010r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia pierwszej niepełnej wypłaty. W uzasadnieniu pozwu powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23.04.2013r. sygn. akt P 44/10, który daje mu podstawę do uzyskania dopłaty do wypoczynku w wysokości ustanej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11.05.2000r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń socjalnych, które mogą być przyznane funkcjonariuszom celnym oraz członkom ich rodzin (Dz.U. nr 39 poz. 450).

Podniósł, iż roszczenie to nie uległo przedawnieniu i wskazał m.in. na art.165 ust. 2 ustawy o Służbie Celnej, który stanowi, iż kierownik urzędu może nie uwzględnić terminu przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami. Nie zgodził się ze stanowiskiem Szefa Służby Celnej, wyrażone w piśmie z dnia 3.06.2013r., z którego wynikało, iż roszczenia przedawniają się z upływem 3 lat od złożenia wniosku o wypłatę. Takie stanowisko, w opinii powoda, jest nieprawidłowe, gdyż wyklucza możliwość wypłaty dla wszystkich osób, które w ciągu 3 lat od dnia złożenia wniosku

o wypłatę nie składały wniosków o uzupełnienie wypłaty, ponieważ okres ten minął jeszcze przed wyrokiem TK. Powód podniósł, iż z datą pierwszej niepełnej wypłaty powstała wymagalność żądania. Z jego wyliczeń wynikało, iż winien otrzymać dopłatę do wypoczynku w wysokości 2.210,46zł, natomiast wypłacono mu kwotę 714zł. Niedopłata wynosi zatem 1.496,46zł. Jako podstawę do ponowienia wniosku o wypłatę zaległej różnicy wskazał wyrok TK dnia 23.04.2013r.

Pozwana Izba Celna wniosła o oddalenie powództwa. Przyznała, że w dniu 19.03.2010r. otrzymała wniosek powoda o wypłatę dopłaty do wypoczynku i na podstawie tego wniosku powód w dniu 29.04.2010r. otrzymał dopłatę do wypoczynku w wysokości 714 zł. W związku z treścią żądania pozwu pozwana podniosła zarzut przedawnienia, gdyż od dnia złożenia wniosku upłynęły 3 lata. W przypadku uwzględnienia żądania powoda wskazała, iż żądanie odsetek ustawowych od dnia wypłaty niepełnej kwoty tj. od 29.04.2010r. jest bezzasadne, bowiem pozwana nie pozostawiała w zwłoce z zapłatą dopłaty dla powoda. Pozwana wypłaciła powodowi należność na podstawie zapisu § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16.02.2010r. w sprawie świadczeń socjalnych funkcjonariuszy celnych i członków ich rodzin.

Wyrokiem z dnia 31.10.2013r. Sąd Rejonowy w Elku zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.496,46 zł tytułem niewypłaconej części dopłaty do wypoczynku za rok 2010 wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11.05.2013r. do dnia zapłaty.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynikało, iż w okresie od 06.04.2004r. do 27.01.2013r. powód był funkcjonariuszem Służby Celnej. W dniu 19.03.2010r. złożył wniosek o dopłatę do wypoczynku za 2010r., co miało miejsce przed datą wejścia

w życie nowego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16.02.2010r. w sprawie świadczeń socjalnych funkcjonariuszy celnych i członków ich rodzin. W dniu 29.04.2010r. wypłacono powodowi kwotę 714zł tytułem dopłaty do wypoczynku.

Pismem z dnia 15.04.2013r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 1.49,46zł z tytułu różnicy pomiędzy kwotą wypłaconą w 2010r., a kwotą należną zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11.05.2000r. W kolejnych pismach z dnia 7.06.2013r. i 3.07.2013r. powód ponowił żądanie wyrównania należnej mu dopłaty za wczasy za rok 2010, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23.04.2013r. sygn. P 44/10. Pismem z dnia 15.07.2013r. pozwany poinformował powoda, że jego roszczenie uległo przedawnieniu w związku z tym, iż od dnia złożenia wniosku upłynęły 3 lata.

Rozstrzygając o zasadności roszczenia powoda Sąd Rejonowy wskazał, iż do dnia 19.03.2010r. zakres dopłat do wypoczynku funkcjonariuszy celnych regulowały przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11.05.2000r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń socjalnych, które mogą być przyznane funkcjonariuszom celnym oraz członkom ich rodzin (Dz.U. nr 39 poz. 450). Z dniem 20.03.2010r. rozporządzenie to zostało zastąpione rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16.02.2010r. w sprawie świadczeń socjalnych funkcjonariuszy celnych i członków ich rodzin (Dz.U. nr 33 poz.177). Nowe rozporządzenie w § 10 stanowiło, iż do wniosków w sprawach o przyznanie świadczeń socjalnych przysługujących w 2010r., złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy tego rozporządzenia. W związku z tym zapisem powód otrzymał dopłatę do wypoczynku w wysokości 714zł.

Wyrokiem z dnia 23.04.2012r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16.02.2010 r. w zakresie, w jakim odnosi się do dopłaty do wypoczynku, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Orzeczenie to zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw w dniu 10.05.2013r. (poz. 543). W opinii Sądu Rejonowego, w tym stanie prawnym powód zachował prawo do dopłaty do wypoczynku za rok 2010, w wysokości wyliczonej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11.05.2000r. Za nieuzasadniony uznał natomiast zarzut przedawnienia roszczenia. Wskazał na §8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16.02.2010r. zgodnie z treścią którego świadczenia przysługujące w danym roku kalendarzowym są wypłacane nie później niż do dnia 31 stycznia następnego roku kalendarzowego. W opinii Sądu I instancji roszczenie o świadczenie za 2010r. przedawnia się w lutym 2014r. Wymagalność roszczenia o dopłatę do świadczenia zaczyna się po upływie danego roku kalendarzowego, za który świadczenie przysługuje, bez względu w jakiej dacie została w tym roku wypłacona bezsporna

część świadczenia - i zgodnie z art.165 ust 1 ustawy o Służbie Celnej - trwa 3 lata. Sąd Rejonowy wskazał, iż nawet przyjmując koncepcję o trzyletnim przedawnieniu od realizacji części świadczenia to świadczenie zostało zrealizowane dniu 29.04.2010r., natomiast powód wystąpił z wezwaniem do zapłaty, przerywającym bieg terminu przedawnienia w dniu 17.04.2013r., a zatem przed upływem 3 lat od tej częściowej wypłaty.

Sąd Rejonowy uwzględnił kwotę wyliczoną na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11.05.2000r. w wysokości 1.496,46zł, z ustawowymi odsetkami od dnia 11.05.2013r. Co do odsetek wskazał na fakt, iż z dniem 10.05.2013r. § 10 w zakresie, w jakim odnosi się do dopłaty do wypoczynku, został uznany za niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23.04.2013r., i od tej daty pozwana, mając znajomość tak ukształtowanego prawa i świadomie nie realizująca swego zobowiązania wobec powoda, pozostaje w zwłoce w spełnieniu świadczenia.

Apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik pozwanej, zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, w szczególności:

1) art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 27.08.2009r. o Służbie Celnej (Dz.U. Nr 168, poz. 1323 z późn. zm.) w związku z §1 in fine rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11.05.2000r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń socjalnych, które mogą być przyznane funkcjonariuszom celnym i członkom ich rodzin (Dz.U. Nr 39, poz. 450) poprzez nie uznanie, iż w związku z zarzutem przedawnienia roszczenie powoda w niniejszej sprawie uległo przedawnieniu, co skutkować powinno oddaleniem powództwa w sytuacji, gdy treść §1 in fine ww. rozporządzenia wynika, iż warunkiem wypłaty dopłaty do wypoczynku było złożenie przez funkcjonariusza pisemnego wniosku o wypłatę świadczenia i w tej sytuacji od dnia następnego po złożeniu wniosku o wypłatę świadczenia rozpoczął bieg termin przedawnienia roszczenia;

2) §8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16.02.2010r. w sprawie świadczeń socjalnych funkcjonariuszy celnych członków ich rodzin (Dz.U. Nr 33, poz. 177 ze zm.) poprzez zastosowanie tego przepisu do wyliczenia terminu wymagalności roszczenia w sytuacji, gdy w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23.04.2013r. sygn. P 44/10 stan prawny powoda został ukształtowany w dniu złożenia przez niego wniosku o dopłatę do wypoczynku, a w tym czasie obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11.05.2000r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń socjalnych, które mogą być przyznane funkcjonariuszom celnym i członkom ich rodzin (Dz.U. 39, poz. 450).

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznawania i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej jest bezzasadna.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i na ich podstawie wywiódł trafne wnioski. Sąd Okręgowy aprobuje stanowisko Sądu I instancji wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy przyjmuje za własne. Argumentacja prawa przyjęta przez Sąd Rejonowy była właściwa.

W sprawie bezspornym było, iż powód złożył wniosek o wypłatę dopłaty do wypoczynku w dniu 19.03.2010r., pod rządami „starego” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11.05.2000r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń socjalnych, które mogą być przyznane funkcjonariuszom celnym i członkom ich rodzin (Dz. U. Nr 39, poz. 450). Okoliczność ta w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23.04.2013r. sygn. P 44/10 (LEX 1311514) miała znaczenie przy ustaleniu wysokości należnego mu świadczenia socjalnego.

Za niezasadny należało uznać zarzut o naruszenia art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 27.08.2009r. o Służbie Celnej w związku z §1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11.05.2000r. Nie ulegało wątpliwości, iż powód spełnił wszystkie warunki do wypłaty dopłaty do wypoczynku. Zgodnie z treścią §1 rozporządzenia z dnia 11.05.2000r., ale również §2 rozporządzenia z dnia 16.02.2010r. w sprawie świadczeń socjalnych funkcjonariuszy celnych i członków ich rodzin

(t.j. Dz. U. z 2013r poz. 459) wynika, iż uzyskanie przez funkcjonariusza celnego prawa do dopłaty do wypoczynku następuje wraz z nabyciem w danym roku kalendarzowym prawa do urlopu wypoczynkowego oraz wraz ze złożeniem pisemnego wniosku. W sprawie niniejszej istotne było natomiast w jakiej wysokości ostatecznie powód otrzymał dopłatę. Zgodnie z treścią art. 165 ust 1 ustawy o Służbie Celnej (t.j. Dz.U z 2013r. poz. 1404) roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. W przypadku powoda wypłata zaniżonego świadczenia socjalnego nastąpiła w dniu 29.04.2010r. Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, iż termin przedawnienia roszczenia należy liczyć od daty wypłaty, a nie od daty złożenia wniosku o wypłatę dopłaty do wypoczynku. Nie można pomijać, iż realizacja tego świadczenia jest rozciągnięta w czasie, a składając wniosek w dniu 19.03.2010r. powód był przekonany, iż otrzyma świadczenie w wysokości wynikającej z obowiązującego wówczas rozporządzenia (na starych zasadach). Nie uległo zatem wątpliwości, iż w momencie złożenia wniosku powód był uprawniony do dopłaty do wypoczynku, natomiast do dnia wypłaty powód mógł się spodziewać, iż otrzyma świadczenie we właściwej wysokości. Tak się jednak nie stało. Samo nabycie prawa do świadczenia socjalnego pozostaje w bezpośrednim związku z datą złożenia wniosku, gdyż spełnienie tej przesłanki jest i było konieczne przy ubieganiu się o dofinansowanie wypoczynku. Natomiast data wypłaty świadczenia, które w przypadku powoda okazało się zaniżone, stanowiło moment powstania roszczenia o wypłatę dopłaty.

Zdaniem Sądu pozwany świadomie wypłacił powodowi niższe świadczenie po dniu 19.03.2010r., czyli utracie mocy obowiązywania rozporządzenia z dnia 11.05.2000r. Ostatecznie jednak wyrok Trybunału Konstytucyjnego przesądził o niekonstytucyjności §10 rozporządzenia z dnia 16.02.2010r. w związku z tym wszystkie zabiegi pozwanej, żeby wypłacić powodowi świadczenie socjalne w niższej wysokości, zdały się na nic. W dniu 15.04.2013r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 1.496,46zł wraz z odsetkami i czynność ta przerwała bieg przedawnienia.

Sąd Okręgowy podziela również rozstrzygnięcie co do odsetek i daty ich wymagalności, czyli od wejście w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego i utraty mocy obowiązywania §10 rozporządzenia z dnia 16.02.2010r.

W świetle powyższego apelacja pozwanej jako bezzasadna, na mocy art. 385 kpc podlegała oddaleniu.

mt